

Z Á P I S

Z jednání Výboru pro naplňování romské strategie

Rady vlády pro romské záležitosti

Datum konání: 21. března 2023

Zahájení: 10:00

Místo konání: Zasedací místnost Rytířská 31, Praha 1

Přítomni členové výboru: Herman Daniel, Holý Dalibor, Husák Jan, Mazal Rostislav, Pavelka Jan, Polák Adolf, Škarka Daniel

Tajemnice výboru: Nguyen Dieu Thuy,

Zmocněnkyně pro romské záležitosti: Fuková Lucie

Hosté: Mrózková Michaela, Müllerová Šárka, Nekvindová Aneta, Pati Viktor

Za Úřad vlády ČR: Mácová Veronika

Zasedání Výboru pro naplňování romské strategie (dále jen „Výbor“) řídil jeho předseda Jan Husák. Jednání probíhalo v hybridní formě.

Program:

1. Zahájení a přivítání členů a členek výboru (*Jan Husák*)
2. Změna Statutu Výboru pro naplňování strategie romské integrace (*sekretariát Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, Jan Husák*)
3. Monitoring a evaluace dopadu realizovaných opatření Strategie romské integrace (*Jan Husák*)
4. Monitoring a evaluace indikátorů Počet podpořených Romů v OPZ + a Počet dětí a žáků Romů ovlivněných intervencí v OP JAK (*zástupci operačních programů*)
5. Závěrečná diskuze

1. Zahájení a přivítání členů a členek výboru

J. Husák zahájil jednání. Přivítal členy a hosty Výboru. Výbor nebyl kvůli nízké účasti členů usnášeníschopný, jelikož bylo přítomno 7 členů z celkových 18 členů.

2. Změna Statutu Výboru pro naplňování strategie romské integrace

J. Husák informoval, že Statut Výboru byl změněn v listopadu 2021, ale od té doby nebyl projednán na Radě vlády pro romské záležitosti (dále jen „Rada“). Dle statutu Rady jsou statuty výborů Rad schvalovány Radou, a proto musí být návrh statutu Výboru projednán znovu. Dále uvedl, že z důvodu časové prodlevy byli členové Výboru požádáni o dodatečné návrhy změn Statutu nad rámec již schválených změn. Jediný návrh změny byl zaslán Václavem Strouhalem, který navrhnul, aby byl mezi členy Výboru zařazen zástupce krajských koordinátorů. J. Husák projevil souhlas s tímto návrhem, žádný člen k tomuto návrhu nevznesl

připomínky. J. Husák potvrdil, že návrh Statutu bude v této podobě předložen na jednání Rady 11. 4. 2023.

3. Monitoring a evaluace dopadu realizovaných opatření Strategie romské integrace

J. Husák uvedl, že Strategie romské integrace 2021-2030 (dále jen „SRI“) je implementovaná dva roky. Informoval, že před dvěma lety posílal členům Výboru akční plán. Uvedl, že se domnívá, že výsledky plnění SRI jsou předčasné. Dále informoval, že se Evropská komise dotazuje, jaké je plnění SRI a jak jsou Romové podporováni, dále EK požaduje poskytování přesných čísel a výsledků.. Dle něho již některé orgány vypisují výzvy a projekty. Dle J. Husáka se musí hledat cesty, jak plnit SRI a hledat důvody, proč některé úkoly nejsou plněny. Zopakoval informaci o procesu přípravy SRI - úkolová část SRI byla sepsaná velmi rychle, konaly se kulaté stoly na téma monitoringu dat o Romech, konkrétně zda za daných legislativních podmínek lze či nelze sbírat data o etnicitě. Požádal zmocněnkyni vlády pro záležitosti romské menšiny o obnovení pořádání kulatých stolů, které probíhaly před přijetím SRI.

L. Fuková popsala, že se setkala se zástupci některých resortů a další setkání plánuje. Vnímá potřebu nastavit metodiku, aby resorty věděly, že dochází k naplňování cílů SRI. Vzala na vědomí žádost o obnovení kulatých stolů. Plánuje vytvoření implementační skupiny, kde by se setkávali zástupci resortů s předsedy výborů a pracovních skupin.

J. Husák by chtěl, aby se kulatých stolů účastnili zástupci OPZ+ a OP JAK. Vnímá komunikaci s OPZ+ jako příkladnou. Komunikace s OP JAK by dle J. Husáka mohla být lepší. Dále mluvil o výběrovém šetření romské populace realizovaného VÚPSV. L. Fuková členy Výboru informovala, že I. Šimíková z VÚPSV představila šetření na jednání Výboru zdravotně-sociálního. Dle ní je zásadní vytvoření definice pro jednotlivé resorty, jak sbírat data o etnicitě. Výsledky o metodice z výzkumu nejsou jasné. Chce se zeptat VÚPSV, jak se metodika může použít pro jednotlivé resorty. L. Fuková navrhla možnost setkání se zástupci resortů, Výboru a VÚPSV, aby se VÚPSV zeptali na sběr dat o etnicitě.

A. Nekvindová uvedla, že MŠMT sbírá kvalifikované odhady a nebrání se ucelení metodiky. Za MŠMT by se jednání měl zúčastnit vrchní ředitel sekce informatiky, statistiky a analýz Václav Jelen. Doplnila, že MŠMT nechce převzít plnou pravomoc za sběr dat o etnicitě. Data sbírají ředitelé škol, kteří roli nevnímají pozitivně. Š. Müllerová souhlasila s příspěvkem A. Nekvindové a dodala, že se MPSV nebrání další spolupráci. Před setkáním by uvítala návrh metodiky.

J. Husák podotkl, že MŠMT je jediný resort, který sbírá kvalifikované odhady a dodal, že nejsou přesné. Uvítal nabídku spolupráce se zástupci MŠMT.

V. Patí reagoval na kritiku, že se OP JAK nevěnuje naplňování SRI a nedostatečně komunikuje. Popsal, jak probíhaly přípravy OP JAK ve vztahu k naplňování SRI. Probíhala opakovaná setkání Řídicího orgánu OP JAK (dále jen „ŘO“) se zástupci romské komunity ve vztahu k intervencím a naplňování SRI v OP JAK a došlo ke shodě na podobě intervencí OP JAK naplňujících SRI. Informoval, že tyto odsouhlasené intervence implementující SRI v OP JAK probíhají podle předchozích dohod, jsou naplňovány stanovené cíle a dochází k podpoře romských dětí, žáků a studentů. V. Patí sdělil, že v OP JAK byly v květnu 2022 vyhlášeny výzvy šablon a v roce 2023 pokračuje příprava dalších intervencí naplňujících SRI zaměřených zejména na akční plánování a pregraduální přípravu budoucích učitelů a učitelek. Ke každé výzvě probíhala jak jednání na pracovní úrovni, tak jednání oficiálních platforem OP JAK

(Plánovací komise programu, Monitorovací výbor). Na všechna zmíněná jednání byli pozváni i zástupci Rady či další zástupci romské komunity, kteří se ale jednání buď nezúčastnili, nebo pokud ano, ke konkrétním návrhům aktivit se nijak nevyjádřili. Z těchto důvodů nemá ŘO OP JAK od členů Rady žádnou zpětnou vazbu. Dále informoval, že ŘO OP JAK plánuje vyhlášení výzvy pro oprávněné žadatele – romské a proromské neziskové organizace v roce 2024, jelikož tato výzva časově i věcně navazuje na intervence akčního plánování. Z uvedených důvodů na závěr zopakoval, že nerozumí narativu, že OP JAK nečiní nic v oblasti naplňování SRI a nedostatečně komunikuje.

L. Fuková informovala o kritice neziskového sektoru k dosud nevyhlášeným výzvám OP JAK zaměřeným na romské NNO v roli oprávněných žadatelů. Kritika přichází především ze stran organizací, které jsou dlouhodobě zaměřené na vzdělávací aktivity, a kterým při nedostatku financí může hrozit omezení některých jejich činností. V. Pati reagoval, že aktivity pro romské děti nemusí organizovat výhradně romské nebo proromské organizace. Romské děti jsou podporovány i ze strany škol, školských zařízení, zřizovatelů a dalších oprávněných žadatelů OP JAK, kteří mohou spolupracovat i s NNO. Dále zmínil, že při evaluaci projektů bude OP JAK také pracovat s kvalifikovaným odhadem romských dětí. Informoval, že data z prvních zpráv o realizaci budou dostupná až ve druhé polovině roku 2023. Projevil souhlas s pracovním setkáním zaměřeným na sběr dat o etnicitě. M. Mrózková z OP JAK doplnila, že ŘO OP JAK plánuje evaluaci projektů a vítá pracovní setkání.

J. Husák k vyjádření V. Patiho uvedl, že neziskový sektor dlouhodobě vytýká zástupcům OP JAK, že nejsou součástí pracovních skupin. Dodal, že psal paní A. Caithamlové, ředitelce odboru koncepce a vedení OP, zda by nebylo možné přehodnotit vypsání výzev pro NNO před rokem 2024. Zmínil, že i zástupci EK nebyli rádi, že výzva bude vyhlášena až v roce 2024. Vyjádřil, že by v rámci revize SRI mohlo dojít k zapojení občanského sektoru.

V. Pati odpověděl, že na pracovní jednání OP JAK k připravovaným výzvám jsou zváni zástupci Rady, kteří reprezentují i občanskou romskou společnost a kteří nejsou aktivní. L. Fuková zmínila, že to může být ovlivněno tím, že v současnosti není občanská část Rady kompletní a doplnila, že bude probíhat nominace nových členů Rady. V. Pati projevil pochopení, ale zdůraznil, že zástupci OP JAK potřebují vědět, kdo je relevantním zástupcem Romů, zda Rada, nebo jiný subjekt a jaká je role Rady, aby věděli, s kým je možno ze strany ŘO OP JAK efektivně komunikovat.

4. Monitoring a evaluace indikátorů Počet podpořených Romů v OPZ + a Počet dětí a žáků Romů ovlivněných intervencí v OP JAK (zástupci operačních programů)

M. Mrózková zmínila, že na programové úrovni OP JAK sledují indikátor Počet dětí a žáků Romů ovlivněných intervencí a dále realizují dotazníkové šetření pro školy a součástí šetření je baterie otázek týkající se chování vůči romským žákům a studentům. V souladu s Evaluačním plánem OP JAK bude v průběhu implementace OP JAK realizována evaluace s vyhodnocením intervencí zaměřených na SC 2.4 (j) prosazovat socioekonomickou integraci marginalizovaných komunit, jako jsou Romové. Š. Müllerová doplnila, že v OPZ+ sledují indikátor Počet podpořených Romů jako kvalifikovaný odhad počtu Romů průřezem celého operačního programu s výjimkou priority *1.3 Prosazovat přizpůsobení pracovníků, podniků a podnikatelů změnám, aktivní a zdravé stárnutí a zdravé a vhodně přizpůsobené pracovní prostředí s ohledem na zdravotní rizika oblasti zaměstnanosti*. Z čehož vyplývá, že v oblasti zaměstnanosti jsou údaje o Romech sledovány a na základě dat bude probíhat také evaluace.

OPZ+ se zaměřuje na *Specifický cíl 2.3: j) prosazovat socioekonomickou integraci marginalizovaných komunit, jako jsou Romové*, na základě evaluace daného specifického cíle plánují řešit případové studie vybraných projektů, aby získali podrobnější šetření. Š. Müllerová přítomným představila výzvy, které jsou primárně určeny na podporu romských a proromských aktivit. Dále informovala, že příjem žádostí v rámci výzvy *Budování kapacit a profesionalizace romských a proromských NNO* je již uzavřen a doplnila, že bylo podáno 21 žádostí a nyní bude probíhat věcné hodnocení žádostí. U druhé výzvy k programu *Podpora integrace romské menšiny* je příjem projektů otevřen do 28. dubna 2023 a alokace je 150 milionů Kč.

J. Husák doplnil, že tlumočí názory neziskového sektoru a některých členů Rady a nechce, aby to zástupci OP JAK brali jako osobní kritiku. Je potřeba, aby se spolupracovalo a aby se OP JAK vyvíjel. Ještě zdůraznil, že kvalifikované odhady jsou problematické a ředitelé škol nechtějí data sledovat. U kulatých stolů bylo dohodnuto, že bude prováděn kvalifikovanější sběr dat.

Jednání bylo ukončeno.